

Rengöring av fönster och glasfasader

Trots att planglas och glasfasader i högre grad är "självtvättande" än de flesta andra byggnadsmaterial, kan en viss nedsmutsning inte undvikas. För att bibehålla sitt attraktiva utseende måste alla glasytor rengöras från tid till annan. Hur ofta och i vilken omfattning, avgörs av läge och nedsmutsningsgrad.

Planglas är känsligt för alkalier, som angriper och etsar ytan. Av denna anledning får glasytor inte utsättas för stänk av kalk, cement, betong eller utlakningsprodukter från dessa material, och som kan tänkas följa med det regnvatten som rinner över fasaden vid slagregn. Om glas, trots alla försiktighetsåtgärder, skulle komma i kontakt med någon av de uppräknade produkterna, får dessa inte tillåtas att torka in på glasytan, utan skall genast avlägsnas med rikligt med vatten. Vid avtorkning med svamp tillses att glasytorna inte repas genom kvarvarande sandkorn.

Tvättning av glasfasader sker aldrig i starkt solljus. Arbetet påbörjas högst upp på fasaden, och fortskrider nedåt mot de lägre våningsplanen.

Normalsmutsade glas

Normalt smutsade glas rengöres med vatten, svamp och gummiraka eller sämskskinn. I tvättvattnet tillsättes något neutralt till svagt alkaliskt tvättmedel (diskmedel).

Hård smutsade glas

Hårt smutsat glas uppkommer när man av olika skäl inte tvättar fönster eller glasfasader på ett till två år efter byggnadsperiodens slut. I sådana fall skall glasytorna först tvättas som normalsmutsat glas, varefter de smutsrester som inte går att få bort behandlas på ett speciellt sätt:

Färg och asfaltstänk liksom feta och oljiga smutsrester samt klisterrester efter etiketter och dekaler avlägsnas med något organiskt lösningsmedel, som industrisprit (typ, T-röd), Mineralterpentin, Ren bensin, Trikloretylen eller celloförtunning. Inget av dessa organiska lösningsmedel får komma i kontakt med fogmaterialen i falsarna.

Intorkade rester av rost eller andra metalloxider kan vara mycket svåra att avlägsna. I sådana fall krävs ofta att glasytan poleras med en pasta av ceriumoxid och vatten. Man använder rena trasor, och polerar med ceriumoxidpasta i lätta cirkelformade rörelser. Om man använder för högt tryck, riskerar man att repa glasytan. Efteråt avlägsnas polermedelresterna med vatten varefter man torkar torrt. Metoden är effektiv, men kan vara tidskrävande om glasytan haft tillfälle att reagera under lång tid.

Reflekterande glas bör generellt hållas under sträng uppsikt, och inte tillåtas på byggplatsen förrän alla betong- och putsningsarbeten redan har avslutats. En anledning till detta är att ytskador framträder mycket starkare på reflekterande glasytor än på vanligt floatglas.

Olämpliga rengöringsmetoder

Planglas får aldrig rengöras med grovrengöringsmedel av typ skurpulver, som innehåller grova slipmedel eller starka alkalier. Inte heller får planglas komma i kontakt med rengöringsmedel som innehåller fluorföreningar. Det är heller inte lämpligt att använda rakblad för färgborttagning på fönsterglas, då ytan som regel alltid blir mer eller mindre kraftigt repad. Om en repa är ett faktum så finns det några möjligheter att förbättra repans utseende, dock enbart för enstaka och mycket fina repor. En försiktig användning av ceriumoxid + vatten ger en marginell förbättring. Våra prov visar dock att risken är stor att man får många små repor på köpet. Detsamma gäller polering med Pimpstenspulver.